

ШУМИЛОВ ЮРІЙ АНДРІЙОВИЧ

(до 75-річчя з дня народження)

21 грудня 2009 р. виповнилося 75 років з дня народження відомого вченого-електромеханіка, члена редакційної колегії нашого журналу, доктора технічних наук, професора кафедри електромеханіки Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» Юрія Андрійовича Шумилова.

Після закінчення середньої школи у 1951 р. Юрій Андрійович вступив до електротехнічного факультету Київського політехнічного інституту, який успішно закінчив у 1956 р., отримавши кваліфікацію інженера-електромеханіка за спеціальністю «Електричні машини і апарати». За розподілом працював на Ярославському електромеханічному заводі інженером і старшим інженером-конструктором (1956-1959 р.р.). У 1959 р. повернувся до Києва і вступив в аспірантуру при кафедрі електричних машин КПІ. В цьому славетному закладі Юрій Андрійович працює вже сорок п'ять років. По закінченні аспірантури Ю. А. Шумилов пройшов шлях від асистента до завідувача кафедри, зараз він – професор кафедри.

У 1964 р. захистив кандидатську, у 1981 р. – докторську дисертацію. У 1968 р. присвоєне звання доцента, в 1984 р. – професора.

У 1965 – 1966 навчальному році Ю.А. Шумилов стажувався у Вищій технічній школі у м. Ганновері, ФРН., на кафедрі електричних машин, де працював під керівництвом відомого фахівця в галузі віброакустики електричних машин професора Гайнца Йордана. В 1972 – 1973 р.р. впродовж шести місяців перебував на науковій роботі в ФРН, Швейцарії і Голландії як стипендіат ЮНЕСКО, а у 1979 р. – два місяці у Віденському технічному університеті.

Має понад 140 друкованих праць, зокрема, 3 монографії, 15 авторських свідоцтв про винаходи та два патенти, наукові та науково-методичні праці у вітчизняних і закордонних виданнях. Є автором науково-методичної монографії з історії кафедри електромеханіки та понад 30 науково-методичних розробок.

Першим в Україні і в Радянському Союзі застосував чисельні польові методи для вирішення проблеми аналізу і синтезу маловіброактивних і малошумних електричних машин різних типів.

Наукові розробки Ю. А. Шумилова було впроваджено в багатьох серіях асинхронних двигунів загально-промислового і спеціального призначення. Тричі ставав лауреатом премії Мінвузу УРСР за кращу наукову працю.

Ю.А. Шумилов підготував 4-х докторів та 15 кандидатів наук. У 1993 – 1997 р.р. був членом експертної ради з електротехніки і енергетики ВАК України, членом вченої ради по захисту докторських дисертацій при Інституті електродинаміки НАН УРСР і НАН України, а також членом вченої ради по захис-

ту докторських дисертацій при Національного університету «Львівська політехніка». Зараз він є членом вченої ради по захисту докторських дисертацій при НТУУ «КПІ». Був членом секції «Розрахунки магнітних полів» відділення «Фізичні проблеми електроенергетики» АН СРСР. Іноземний член Інституту інженерів-електриків та електронників США. Неодноразово був офіційним опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій.

Ю.А. Шумилов вільно володіє німецькою і англійською мовами. Завдяки його зусиллям кафедра електромеханіки НТУУ «КПІ» налагодила широкі міжнародні зв'язки з іноземними вищими навчальними закладами ФРН, Польщі, Китаю, Великої Британії та Італії. Під керівництвом Ю.А. Шумилова кафедра плідно співпрацювала з університетами Англії (м. Баас), Шотландії (м. Единбург) та Італії (м. Турін) в межах пілотного проекту ТЕМПУС (TASIS) під назвою «Підвищення якості підготовки фахівців в галузі енергетики та транспорту». За його сприянням вперше в історії кафедри пройшли переддипломну практику на кафедрі електричних машин і приборів Мюнхенського технічного університету п'ятеро студентів кафедри електромеханіки. Там же стажувались двоє науковців кафедри.

Ю.А. Шумилов приділяв значну увагу організаційно-методичним питанням. Був членом науково-методичної ради з електромеханіки Мінвузу СРСР, очолював секцію «Електричні машини і апарати та електротехнічні комплекси» науково-методичної ради з електромеханіки Міністерства освіти і науки України. Багато років очолював робочу групу з розробки стандартів вищої освіти зі спеціальності «Електричні машини і апарати».

Останні три роки Ю.А. Шумилов присвятив експериментальним і теоретичним дослідженням технічного стану статорів потужних турбогенераторів АЕС України з використанням вібраційного моніторингу та діагностики, а також моделюванню процесів деградації і руйнування елементів конструкцій статорів турбогенераторів. Основна ціль цих робіт – подовження робочого ресурсу і запобігання аварійним відмовам турбогенераторів. В публікаціях, присвячених цій проблемі, доводиться перспективність сумісного застосування вібромоніторингу та вібродіагностики, оскільки вібромоніторинг допомагає запобігти аварії, а вібродіагностика дозволяє виявити процес деградації елементів конструкції статора на початковій стадії.

Друзі, колеги, учні Юрія Андрійовича щиро вітають його з ювілеєм, бажають йому доброго здоров'я та подальших успіхів у науковій та методичній роботі.

Редакційна колегія журналу «Електротехніка і Електромеханіка» приєднується до цих побажань, висловлюючи надію на подальшу плідну співпрацю з ювіляром.

